

Crisismaatregelen voor startende en gevestigde ondernemers

Begeleiding van niet-uitkeringsgerechtigde startende en bestaande ondernemers gericht op het verkrijgen van krediet bij een bank

Inleiding en aanleiding

Het is voor startende en bestaande ondernemers momenteel lastig om een lening bij een bank af te sluiten. Ongeveer 75% van de aanvragen van starters worden afgewezen. Het ontbreken van een volledig businessplan en voldoende zekerheden zijn hiervan de belangrijkste oorzaak. Verder leveren kleine kredieten tot € 35.000,- voor een bank relatief minder baten en hoge kosten op.

Per 1 januari 2009 kunnen startende en bestaande ondernemers een beroep doen op een borgstellingsregeling van het Rijk tot een bedrag van € 35.000. De gemeente Tilburg voert als een van de vijf pilotgemeenten deze regeling uit. Hiermee sluit men aan bij de ambitie van Tilburg om (nieuw) ondernemerschap te stimuleren en de startersbegeleiding te intensiveren volgens de nota Tilburg Werkt. In dit project werkt de gemeente samen met Rabobank, ABNAMRO Bank, Fortisbank, Kamer van Koophandel, MKB loket, UvT en een aantal geselecteerde bedrijfskundig adviesbureau's.

Probleem en oplossing

Voor de banken is een borgstelling van 80% op zichzelf niet voldoende om over te gaan tot het verstrekken van kredieten tot € 35.000 aan de ondernemers. Door het bieden van begeleiding bij het opstellen van het ondernemingsplan, het houden van screenings t.a.v. de levensvatbaarheid en het bieden van begeleiding na het verstrekken van de lening wordt de kans op het verkrijgen van krediet sterk vergroot. Het project voorziet ook in een effectieve en duurzame samenwerking met regionale banken en overige financiële instellingen.

Samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen.

Een van de onderscheidende activiteiten binnen dit project is het ontwikkelen van een samenwerking tussen de overheid (gemeente Tilburg en door middel van haar dienstverlening ook de regiogemeenten) bedrijfsleven (bestaande en startende ondernemers, banken) en kennisinstellingen.

- Dit project werkt met name drempelverlagend bij het verkrijgen van kredieten door het bedrijfsleven. Vanuit een efficiënte samenwerking met banken wordt een oplossing gevonden voor het tijdrovende 'screening' van ondernemersinitiatieven op levensvatbaarheid. Het opbouwen van deze relatie tot een duurzame samenwerking die ook doorgaat na de projectfase zien wij als een essentieel onderdeel van dit project.
- Door samenwerking tussen de 5 pilotgemeenten in Nederland ontstaat er een gezamenlijk leereffect op landelijk niveau, wat het effect in deze regio versterkt.

Het stimuleren van innovatie

Innovatie binnen het bedrijfsleven wordt gestimuleerd door geld te investeren in de markt. Als het ware wordt de innovatieve potentie gefaciliteerd. Het doel binnen dit project is deze aanjaag functie vorm te geven. Het project toetst de plannen teneinde de slagingskans zo groot mogelijk te laten zijn.

- Innoveren vraagt om middelen, dit project heeft een vliegwieleffect en aanjaagfunctie: naast de geboden support aan ondernemers gericht op het verbeteren van de bedrijfsvoering en de marktkansen, wordt middels dit project een investeringsimpuls in de regio gerealiseerd van naar schatting € 2,25miljoen.
- Deze investeringsimpuls komt zowel terecht bij bestaande bedrijven als bij startende ondernemingen. Deze starters zorgen voor dynamiek in de markt en een hoog gehalte aan innovatiepotentieel.
- Per definitie worden de verstrekte investeringsmiddelen vanuit de pilot Borgstelling besteed aan vernieuwing, het afdekken van schulden wordt uitgesloten.

Bevorderen van een grotere conjunctuuronafhankelijkheid in deze regio

Het project sluit aan bij de veelheid van maatregelen die genomen worden om de crisis te keren. Doel is het creëren van een investeringsimpuls in de regio door de drempel naar de bank te verlagen. De remmende factor wordt weggehaald door het coachen en screenen van startende en gevestigde bedrijven, waardoor een toegang naar krediet kan worden gevonden.

- Door de huidige kredietcrisis stinkt het innovatief vermogen, omdat bedrijven minder toegang hebben tot kredietfaciliteiten. De paradox hierbij is dat banken in deze tijd méér zekerheden vragen, terwijl er juist minder zekerheden te geven zijn.
- Door nieuw ondernemerschap kan mede de kloof tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt worden gedicht op een meer flexibele manier dan enkel door werknemerschap. Met name door de zelfstandige beroepsbeoefening en dienstverlening wordt in een groeiende behoefte van het bestaande bedrijfsleven voorzien.

Resultaten

Deelname aan de pilot biedt starters en bestaande MKB bedrijven een financieringsmogelijkheid tot € 35.000,-. Hiermee kunnen in een periode van twee jaar 50 nieuwe bedrijven worden gestart en 50 bestaande ondernemers een doorstart maken.

Dit resulteert over een periode van twee jaar in:

- 50 starters en 70 nieuwe arbeidsplaatsen (1,4 per starter, info onderzoeksbureau EIM)
- Behoud van 500 arbeidsplaatsen met perspectief voor de toekomst
- € 2,25 miljoen investeringsimpuls

Financiën

Voor bovengenoemde begeleiding van starters zonder uitkering en bestaande ondernemers zijn er vanuit het huidige beleid geen middelen beschikbaar, dit vraagt een additionele investering. Hiervoor is een aanvraag in voorbereiding bij het EFRO Fonds (OP Zuid) en cofinanciering in aanvraag via andere fondsen. Ook de lokale banken is gevraagd een bijdrage te doen, ter bekrachtiging van de beoogde samenwerking. Zie verder de begroting in de bijlage. Uit de begroting blijkt de resterende investeringsbehoefte van € 108.000 per jaar voor 2009 en 2010. Deze middelen vormen tevens een deel van de benodigde cofinanciering voor de EFRO aanvraag. De cofinanciering is op dit moment nog niet concreet ingevuld. Het doorgaan van dit project is afhankelijk van het daadwerkelijk kunnen invullen hiervan.

* EFRO Fonds: Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

* OP Zuid: Operationeel Programma Zuid Nederland

Relatie met toetsingscriteria reserve Opvang gevolgen economische crisis

Toetsing van het project 'Begeleiding van niet-uitkeringsgerechtigde startende en bestaande ondernemers gericht op het verkrijgen van krediet bij een bank' aan de criteria van de reserve Opvang gevolgen economische crisis, geeft het volgende beeld:

- het project draagt bij aan de werkgelegenheid: 50 starters en 70 nieuwe arbeidsplaatsen en behoud van 500 arbeidsplaatsen met perspectief voor de toekomst;
- het project levert een bijdrage aan de versterking van de economische structuur via een duurzame ontwikkeling van ondernemerschap en economische diversiteit. Tevens versterkt het investeren in MKB-bedrijven de conjunctuurongevoeligheid.
- Het project is nadrukkelijk gericht op samenwerking tussen overheid, ondernemers en financiële en kennisinstellingen waardoor duurzame implementatie bevorderd wordt. Daarnaast bevordert het innovatiepotentieel en stimuleert / faciliteert individueel ondernemerschap.
- Mede door de gemeentelijke bijdrage is het mogelijk om co-financiering te genereren (EFRO).
- Het project draagt niet expliciet bij aan de verbetering van het milieu of kleinschalige energiebesparing/ duurzame energieopwekking. Dit is geen criterium voor deelname aan het project.

besluit

Het college besluit:

1. Het ontwerpbesluit te nemen om een incidentele bijdrage van € 108.000 per jaar in 2009 en 2010 (totaal € 216.000) uit de reserve Opvang Gevolgen Economische Crisis - toe te kennen aan het projectvoorstel 'begeleiding van niet-uitkeringsgerechtigde startende en bestaande ondernemers gericht op het verkrijgen van krediet bij een bank'. Na aanwending resteert € 873.000 (ultimo 2010);
2. het onder 1 bedoelde ontwerpbesluit via raadsnotitie toe te zenden aan de raad met het verzoek wensen en bedenkingen kenbaar te maken aan het college;
3. een nader besluit te nemen aan de hand van de terugkoppeling van de bespreking in de raadscommissie Economie.

gemeente Tilburg

Bijlage:

Begroting Borgstellingsregeling voor niet uitkeringsgerechtigden en bestaande ondernemers.

kostenspecificatie borgstellingsregeling voor niet uitkeringsgerechtigden per jaar (2009 en 2010)

omschrijving	aantal	eenheid	kosten per eenheid excl btw	kosten intern excl btw	kosten extern excl btw	kosten extern incl btw	totaal
starters (niet uitkeringsgerechtigd)							
projectleiding	0,25	fte	€ 80.000	€ 20.000			€ 20.000
intake starter	50	intakes	€ 300	€ 10.500	€ 4.500	€ 5.355	€ 15.855
orientatie en conceptvorming	40	deelnemers	€ 900	€ 7.200	€ 28.800	€ 34.272	€ 41.472
screening bedrijfsplan	30	deelnemers	€ 500	€ 4.500	€ 10.500	€ 12.495	€ 16.995
begeleiding na de start	25	deelnemers	€ 800	€ 2.000	€ 14.000	€ 16.660	€ 18.660
administratieve ondersteuning	0,25	fte	€ 35.000	€ 8.750			€ 8.750
promotie en organisatie	1	pst	€ 10.000	€ 1.000	€ 9.000	€ 10.710	€ 11.710
subtotaal uitvoeringskosten starters (niet uitkeringsgerechtigd)				€ 53.950		€ 79.492	€ 133.442
opmerking: uitkeringsgerechtigde starters kunnen gebruik maken van reeds bestaande reguliere dienstverlening							
bestaande ondernemers							
projectleiding	0,25	fte	€ 80.000	€ 20.000			€ 20.000
intake gevestigde	50	intakes	€ 300	€ 10.500	€ 4.500	€ 5.355	€ 15.855
orientatie en conceptvorming	40	deelnemers	€ 1.000	€ 8.000	€ 32.000	€ 38.080	€ 46.080
screening bedrijfsplan	30	deelnemers	€ 500	€ 4.500	€ 10.500	€ 12.495	€ 16.995
begeleiding na financiering	25	deelnemers	€ 500	€ 3.750	€ 8.750	€ 10.413	€ 14.163
administratieve ondersteuning	0,25	fte	€ 35.000	€ 8.750			€ 8.750
promotie en organisatie	1	pst	€ 10.000	€ 1.000	€ 9.000	€ 10.710	€ 11.710
subtotaal uitvoeringskosten voor bestaande ondernemers				€ 56.500		€ 77.053	€ 133.553
investeringsbehoefte per jaar voor 2009 en 2010							€ 266.995
TOTALE INVESTERINGSBEHOEFTE VOOR TWEE JAAR							€ 533.989

gemeente Tilburg

omschrijving	aantal	eenheid	kosten per eenheid excl btw	kosten intern excl btw	kosten extern excl btw	kosten extern incl btw	totaal
geplande co-financiering							
uit interne middelen (reguliere dienstverlening aan starters zonder uitkering)	50	deelnemers	€ 500				€ 25.000
REAP							€ 25.000
verwachte bijdrage regiogemeentes							€ 7.500
rabobank							€ 10.000
abn amro							€ 5.000
fortis							€ 5.000
vergoeding min. EZ en SZW voor screening efro fonds via op zuid (max 40%)					€ 213.596		€ 30.000
subtotaal geplande cofinanciering							€ 317.500
RESTERENDE INVESTERINGSBEHOEFTE PER JAAR VOOR TWEE JAAR							€ 108.245 € 216.489